

ANTONIN ARTAUD: RODEZI LEVELEK¹

Rodez, 1943. február 12.

Kedves Doktor és Barát!

Ajánlatában, hogy magához vesz és közvetlenül foglalkozik velem, sokkal több van, mint a puszta vágy, hogy egy jogtalanul elzárt írónak igazságot szolgáltatson - jóllehet a kezelését végző orvosok közül egyetlenegy sem mondhatta róla, hogy *őrült*. Van az emberi rokonszenvnek ezen cselekedetében, ami arra ösztönözte, hogy kiálljon értem, valami fentről jövő, okkult sugallat, úgy értem, Ferdière doktor, *Istentől* eredő; ő volt az, aki arra indította, hogy egy olyan, félreismeret és eltaszított ember segítségére siessen, mint amilyen én vagyok. – Antonin Artaud ugyanis egy író volt, színházi személy, elismert színész és első pillantásra a legkevésbé sem meglepő, hogy elzárása több mint öt évig tarthatott mindenféle enyhülés nélkül és hogy a tisztas emberek lelkiismeretében az undornak semmiféle *hatásos* megmozdulása nem történt a javára. Jócskán volt azonban felháborodás és utcai megmozdulás, Ferdière doktor, Franciaországban és szerte a világon, azóta, hogy Antonin Artaud-t elzárták. Le Havre-ban is volt, a kórház körül, ahol Antonin Artaud-t kényszerzubonyban, elzárva tartották és mérgezték minden egyes étkezéskor, miközben zúgott Le Havre összes templomának összes harangja és André

Breton és az Action Française vezényelte a koncertet. Továbbá Rouenban, Sainte-Anne-ban is, és megszámlálhatatlanul sok, véres összecsapás esett Antonin Artaud ügyével kapcsolatban Párizs utcáin, miközben ő Ville-Évrard-ban tartózkodott.

De amit Önnek mondani akarok, Dr. Ferdière, az a következő: Antonin Artaud esete nem irodalmi és nem színházi kérdés, annál inkább *vallási*, mert a franciák tömege vallásos eszméi, vallásos és misztikus magatartása miatt üldözték EGÉSZEN A HALÁLÁIG Antonin Artaud-t. És most, Ferdière doktor, figyeljen rám jól! Antonin Artaud ellettében azzal, amit néhanapján könnyelműen gondolhattunk róla, mélyen vallásos és *keresztény* ember volt, Jézus Krisztus igazi Vallásának, amelynek az ezoterikus katolicizmus régóta csak szemérmetlen karikatúrája, ezen a földön a legilletékesebb és a legtisztább képviselője. Ez a Vallás a teljes szűziséget nem csak a Paptól várja el, hanem minden erre a névre méltó egyéntől, ugyanígy a nemek tökéletes szétválasztását, mindannak a *megmásíthatatlan* kiküszöbölését hirdeti, ami nemiség lehet. Mindaz, ami nem tiszta, hanem nemiség, házasságon kívüli vagy BELÜLI – az elvetendő, és az emberi szaporulat nem a tisztátalan kopuláció révén valósul meg. Antonin Artaud gyötrelmek és fájdalmak között 1939 augusztusában halt meg Ville-Évrard-ban, holttestét Ville-Évrard-ból egy olyan álomtalan éjszakán szállították el, amelyről Dosztojevskij beszél és amely az evilági naptárban több beiktatott, de nem számlált napot foglal el.

Követtem őt, és lélek a lélekhez, test a testhez, csatlakoztam hozzá egy testben, amely a fekvőhelyén ugyan konkrétan és valóságosan megszületett, de mágia által, egykori teste helyén. Antonin Artaud valódi neve Hippolit és Szent Hippolit volt, tudja, Pireusz keresztény püspöke a Jézus halála utáni első századokban és akinek testét Antonin Artaud Hippolit az *időben* elszállította.

A hozzám tartozó név, Ferdière doktor, Antonin Nalpas és ebben a minőségemben van egy családom a földön, akik keresnek és követelnek engem és akiknek a kiadásomat a

¹ Antonin Artaud-t 1943 január 22-én szállították át a ville-évrard-i kórházból a rodezi pszichiátriára. Gaston Ferdière doktor Artaud 1946. május 26-i szabadulásáig kezelőorvosa Rodezben. (A fordítás az alábbi kiadásból közöl részletet: Antonin Artaud: Nouveaux écrits de Rodez. Gallimard, 1977.)

francia hatóságok mind ez ideig megtagadták. – Ez a család, jóllehet földi, az égből való. Az Ég, ahonnan Ön valójában származik, küldte hozzám Önt. És én csakis azért írtam meg ezt a levelet, hogy megkérjem, a szó szoros értelmében és tárgyilagosan emlékezzen erre, hiszen az Ön lelke valójában egy Angyal, és Ön Jézus Krisztus Angyala.

Antonin Nalpas

Rodez, 1943 május 18.

Itteni helyzetemben van valami képtelen és teljességgel igazságtalan. Már két hete megkértem Latrémolière doktort, hogy tisztasági okokból hadd vehessek fürdőt minden nap, ugyanígy megkértem arra is, hogy kíméljen meg a közös fürdészek visszataszító zsúfoltságától, amelyben a feltorlódó meztelenség látványa és a bizonyos betegek által eregetett dögletes gázok vallásos érzelmeimet és szűziességemet sértik, erre azt a feleletet kaptam, hogy nincs meleg víz; kérésem volt továbbá az is, hogy legalább minden második nap borotváljanak meg, de a borbély azt válaszolta, hogy nincsen ideje rá; Ön két hónapja ígérte meg nekem, hogy küld egy fogkefét, de mind ez ideig nem tette meg. Tökéletesen tisztában van azzal, hogy itt elhanyagolnak engem, és elismeri azért azt is, hogy ebben Ön nagyon is részt vesz, s mégis az én szememre veti, hogy elhanyagolom magam. Fel fogja ismerni, hogy mindez igaztalan, és hogy, drága barátom, mindez nem egyezik az irántam táplált valódi érzéseivel.

Szemrehányásaitól felfordul a gyomrom, hiszen egy olyan sértéssé állnak össze, amelyről nem hittem volna, hogy elhagyhatja egy barát száját.

Kérem, adja ki az utasításokat, hogy minden nap megfürödhessenek és hogy ugyancsak minden nap megborotváljanak. A megborotvátatlanság tartja az embert leginkább rossz szellemi, az egész testet pedig melankolikus, depresszív állapotban.

A legnagyobb gonddal vagyok testi tisztaságom iránt és az Ön előtt ismeretes hatalmas és fáradságos munka ellenére, amelyet

nem akar elismerni, mert okkult, be fogom szerezni az összes szükséges eszközt, továbbá egy fogkefét is, de vajon nem vette-e észre, hogy nagyjából nincsenek már fogaim, és összesen 8 maradt a 33-ból, elfelejtette volna, hogyan is veszítettem el őket? Kegyetlen dolog, Ferdière doktor, egy sebesült és szerencsétlen embernek rosszindulatból a szemére vetni, hogy nem mos fogat, miközben a fogait balszerencsés módon veszítette el.

Miközben Ön nem is így tekint rám, a világegyet sem fogadta volna el, hogy összekeverjenek egy költőt, aki dramaturg és misztikus, egy örülltet, és Ön csakis azért gyűlöli modern világunkat, amiért az olyan ostoba és aljas, hiszen a világ hazudik, amikor összekeveri a szent fanatizmust az örülltetel vagy a tébollyal, legyen bármiféle is. Ferdière doktor, én egyáltalán nem vagyok szociális, hanem a Társadalom számára inkább olyasvalaki, tudja jól, akit úgy hívunk, hogy Lázadó, de hát Jules Vallès, Jacques Vaché, Arthur Rimbaud és sokan mások is Lázadók és Anti-Szociálisak voltak, merthogy az Emberi Társadalom aljas, mégsem bolondultunk azért meg, hogy ezt ki is mondjuk és teli torokból kiabáljuk, amikor rendesen is lehet mondani, mint ahogyan ezek az emberek tették. És itt van egy másik nagy Lázadó, akiből a Világ nem kért és keresztrefeszítette, ezt a Lázadót

Jézus Krisztusnak hívták, Isten volt, és nem hiszem, hogy Ön elfogadta volna, hogy Jézus Krisztust a Bolondok Házába zárják, azt sem, hogy szemére vessék, piszkos, amikor szitkok és köpések borítják. Ha megtörtént, hogy felemeltem a hangomat Párizs Utcáin, ez a Rossz ellenében történt és hogy elűzzem a démonokat. A tömeg mindenkor hozzám csatlakozott, olyannyira, hogy végül a rendőrök fele is az én oldalamba állt. Hat évnyi elzárás és a Rossz elleni okkult foglalkozás után tudni akarom végre, a Világ hová jutott, hogy Isten vagy a Sátán mellett döntött.

Antonin Nalpas

Rodez, 1943 május 18.

Mindazonáltal küldenie kellene még egyszer fél kiló mézet, bátorságot ad élni és gyógyulni, ahelyett, hogy sorvasztanám magam és segítséget is jelentene, ahogyan a cukor és a dohány, mert nem tartom Önt annyira kegyetlennek.

Egy új nadrágra is szükségem volna, az, amit jelenleg hordok, lehasznált és *túl kicsi rám*, továbbá egy ingre 40-es méretben és egy sötétkék nyakkendőre is, egyetérték Önnel abban, hogy túlzottan elhanyagoltam magam.

Antonin Nalpas

[Ferdière asszonyinak]

Rodez, 1943. június 10.

Amikor Ferdière doktorral egyetértésben kezdeményezte átszállításomat ide, azt azért tették, mert tudták, ki vagyok és mennyire igazságtalan, felháborító és fájdalmas volt helyzetem a ville-évrard-i elmeegógyintzetben.

Helyzetem, emlékeztetésképp mondok, úgy festett, hogy miután a hitvány hatóság lépései segítségével, amelyek részükről a legundorítóbb megbabonázó ravaszkodásokra támaszkodtak, elzártak, az emberi aljasság következtében tökéletesen ép elmével maradtam elzárva.

Abban az időben Önnek a legpontosabb fogalma volt minderről és hogy a mágia, azt mondom, mágia, a szó legteljesebb értelmében, lényegi és egyetlen részt foglalt el helyzetemben, hogy elzárásom mágia-dolog volt, és hogy az emberek, az emberek, vagyis a kormány és a francia közigazgatás, a mágia által tartottak elzárva és rám vonatkozólag elnyújtottak egy hitvány tévképzetet, azt, hogy örültt vagyok, mert önmagam a mágikus és okkult agressziók (ez fekete mágia volt) ellen mágiával védvén meg, felhasználtam az egész Ünnepi Fehér Mágia démonok ellen leghatásosabb, ismert és újra feltalált fegyverzetét, a szertartás pedig főleg keringésből, éneklésből és égetésből állt. Ön nem akarta, hogy az, aki a Rossz elűzése céljából kering, énekel és éget, képtelen legyen megvédeni magát, és főleg hogy továbbra is üldözött, zaklatott, éhező és *bebörtönzött* legyen, mondom BEBÖRTÖNZÖTT, kényszerdiétán, kényszerzubbonyban élő.

És most erről van szó. Dr. Ferdière-t egy rossz szellem kerítette hatalmába, aki elhiteleti velem, hogy az a néhány dalocska, melyeket megesik, hogy a Rossz elleni védekezésben eléneklek, utálatos és dühítő, s ezektől a dalocskáktól azért szenved olyannyira, mert az uralkodó Rossz Szellem tökéletesen, hermetikusan rátapadt egész testére és magával akarja rántani zuhanásába és magával együtt odaveszejteni. Beteg vagyok és nem kezel, véres tenezmussal párosuló szörnyű hasmenés gyötört múlt vasárnap, hétfőn és kedden, és ő nem vette észre, továbbá csak azért találkozik velem, hogy megfenyegeessen, az idegbetegek részlegébe zár, ahol éhezni fogok, pedig az étel maradt itt az egyedüli menedékem a rosszal szemben, mivel Önök megvonták tőlem az egyetlen gyógyírt, amely a dolgokat csillapíthatná és elkerülnöm engedné, hogy minden pillanatban elragadjon a Rossz ellen űzött kimerítő varázslás, noha sokkal inkább volna kedvem aludni, mintsem énekelni, hiszen a szívem nem elég gondtalan ehhez, de hogy aludni tudjak, miközben a Rossz rám nehezül, ahhoz ópiumra volna szükségem, mindenekelőtt.

Antonin Nalpas

Emlékeztetnie kéne Ferdière doktort, hogy más is létezik a világon, nem csak én, és hogy a saját szemével láthatta, méghozzá teljes bizonyossággal, az égi sereget, amint *a földön* előre tör és tüzével körbekeríti a rodezi elme-gyógyintézetet, és hogy az üldöztetésnek általam, itt elszenvedett története egy mindenre kiterjedő izzó parázslásban ér majd véget.

Rodez, 1943. június 25

Drága Barátom!

Nagy segítséget és könyörületet kérek Öntől. Kérem, mihamarabb vessen véget az elektrosokk-kezelésnek, melyet szerveztem nyilvánvalóan képtelen tovább elviselni, és bizonyosan ez jelenlegi gerincferdülésem döntő oka is. Ahogyan azt ma reggel mondtam Önnek, a démoni összenövések megszűntek, és úgy hiszem, nem is térnek vissza többé, de megmaradt a hátamnak ez az elviselhetetlen töröttség-érzése, aminek okaként nem tudok másra gondolni, mint erre az erőszakos elektromos gyógykezelésre, melynek kétségtelenül vannak eredményei, de ami-

ket, tekintettel rám, hogy ne kockáztassunk súlyosabb mellékhatásokat, mindenképpen jó volna nem nyújtani tovább. Ne értsen félre, semmiképpen sem óhajtom befolyásolni elhatározását, egyszerűen csak jelezni szeretném, hogy tegnapelőtt óta úgy érzem, hátam és májam összetörött, és hogy a szervezetemnek sürgősen haladékra van szüksége, hogy megerősödjön. Másrészről, mivel a kezelés felfüggesztése nem fenyeget veszéllyel, hiszen a rögeszméimet már megszüntette (talán nem is volt az olyan nagy ügy), úgy gondolom, nem lesz kifogása a gyógykezelés szüneteltetése ellen.

Dr. Ferdière, ez pihenést biztosítana, és nekem nagy szükségem van pihenésre.

Köszönettel:
Antonin Nalpas

SZABÓ Marcell fordítása

